

QUAER. 4° *An valeat forma, si dicatur: HOC ENIM CORPUS MEUM, subintelligendo EST, ut in lingua latina frequenter fieri solet?*

Resp. Neg. Nam licet in continua oratione verbum substantivum facile subintelligi possit, in casu tamen praesenti fieri nequit: tum quia non habetur oratio continua, tum praesertim quia in re de qua agimus, forma non habet tantum sensum assertorium, ut in sermone communi, sed etiam vim transubstantiationis efficientem. — S. Lig. n. 223., et alii communissime.

CAPUT III.

DE MINISTRO EUCHARISTIAE.

Agendum 1° de potestate Ministri; 2° de eiusdem obligatione; 3° de requisitis ad rite ministrandum; 4° de modo S. Eucharistiam ministrandi infirmis; 5° de modo eam asservandi.

ARTICULUS I. — DE POTESTATE MINISTRI EUCHARISTIAE.

Minister Eucharistiae duplex est, scilicet alius consecrationis, alius dispensationis.

99. **Principia.** — I. Omnis et solus Sacerdos est Minister Eucharistiae conficiendae. Constat 1° ex *Scriptura*; Christus enim Sacramentum instituens, omnibus et solis Apostolis cum ipso recumbentibus, et proinde omnibus et solis, qui in sacerdotio illis successuri essent, dixit: *Hoc facite in meam commemorationem, Luc. 22. 19.*; ergo omnes et soli Sacerdotes hanc potestatem a Christo acceperunt; 2° ex *Conc. Trid. sess. 22. Can. 2. 3.*; 3° tandem ex universali et perpetua Ecclesiae traditione.

II. Soli sacerdotes seu presbyteri sunt Ministri ordinarii dispensationis Eucharistiae. Constat 1° ex *Conc. Trident. sess. 13. c. 8.* ubi dicitur: *Semper in Ecclesia Dei mos fuit, ut laici a Sacerdotibus Communionem acciperent, Sacerdotes autem celebrantes seipsos communicarent*; 2° ex praxi universali Ecclesiae.

100. — III. Diaconi vi suae ordinationis sunt Ministri Eucharistiae *extraordinarii*, ita ut possit eis committi huius Sacramenti dispensatio. Constat 1° ex praxi priorum saeculorum, in quibus Diaconi passim ex

sententia dicenda sit probabilis, reprehendi equidem non poterit, quisquis de hoc valde dubitet. Conf. Lugo (*De Euch. disp. 11. n. 61.*), ubi merito dicit, sententiam quorundam negativam *habere contra se va-*

lidissima argumenta. Confer et Suarez (*disp. 60. sect. 1.*) dicentem opinionem illam contra se habere *argumentum urgentissimum.*

commissione Episcoporum, vel Presbyterorum, sive generali sive particulari, Eucharistiam ministrabant; 2° ex variis Conciliis, v. gr. *Nicaeno I. generali, Carthaginensi IV.* etc... — S. Lig. n. 237.

IV. Iure ordinario solus Parochus, aut illius Superior, potest Eucharistiam dispensare. Ad hoc enim requiritur iurisdictio, non quidem pro valore actus ut in absolutione, sed pro debito ministrandi ordine. Constat 1° ex Conciliis, praesertim ex *Carthag. I. Can. 7.*, et ex *Milevitano, Can. 18.*... etc...; 2° ex universali Ecclesiae praxi. Hinc qui sine licentia saltem praesumpta Parochi Eucharistiam ministrat, ius eius in re gravi violat, ideoque graviter peccat. Quando tamen Parochus concedit aliis licentiam celebrandi in sua Ecclesia, semper censetur concedere licentiam quoque ministrandi Eucharistiam, nisi contrarium exprimat; hoc etiam praxi communi confirmatur (1) — S. Lig. n. 230. et seq.

Non tamen ita facile praesumenda est licentia, si agatur de susceptione Eucharistiae *ex obligatione.* — Vid. S. Lig. n. 235. Quare quoad Communionem Paschalem consuetudo servanda erit (2); item Viaticum extra casum necessitatis sine licentia Parochi ministrare illicitum est.

101. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An ut Diaconus ministret, necessitas debeat esse extrema?*

Resp. Neg. cum sententia communi; sed sufficit necessitas gravis, nempe cum nullus adest Sacerdos, qui commode Eucharistiam ministrare possit. — Ita S. Lig. n. 236. — Lugo. — Sed ad id commissio Episcopi vel Parochi requiritur.

QUAER. 2° *An vel in quibusnam circumstantiis Religiosi sanctissimam Eucharistiam ministrare possint?*

Resp. 1° Semper Eucharistiam ministrare possunt in suis Ecclesiis vel per se vel per alios Sacerdotes, excepto die Paschatis (3). Sic ex privilegiis SS. Pontificum, praesertim Pauli III. et Pauli IV.

Resp. 2° Non possunt autem Eucharistiam ministrare 1° In suis Ecclesiis die Paschatis, ut modo dictum est. Intellige, si sermo sit de personis saecularibus, Monasterio non inservientibus (4), etsi iam antea

(1) Imo consuetudo habet, ut in quacumque ecclesia sacerdos missam celebret Eucharistiam fidelibus, qui eiusdem participes fieri cupiant, distribuere possit.

(2) Alibi (vol. I. n. 480.) adnotatum est, ex iure et universali Ecclesiae praxi communionem paschalem in propria cuiusque parocchia sumendam esse. Si qua autem alicubi consuetudo diversa vigeat, haec sane consensum eorum, qui ius habent de hisce disponendi, supponit.

(3) Romae excipitur etiam feria quinta in Coena Domini.

(4) Inservientes, qui paschalem communionem in ecclesiis Regularium sumere possunt, non quilibet intelligendi sunt, sed qui perpetui Regularium commensales sunt et in monasteriis habitant, seu ut habet Syn. Trid. (sess. 24. c. 11.) qui *actu serviunt, et intra eorum septa ac domos resident, subque eorum obedientia vivunt.*

praecepto annuae Communionis in propria parochia illae satisfecerint. Ita saepius *S. C. C.* Aliqui tamen asserunt, adesse constantem consuetudinem in contrarium, quae ius adstruat. — *S. Lig. n. 240. (5).* 2º In

(5) Ita sane *S. Alphonsus (l. c.): Roncaglia (Tr. 18. c. 4. q. 2. r. 2.)* et *Wigandt (Tr. 12. Exam. 4. n. 48.)* asserunt, in hoc constantem esse consuetudinem in contrarium, quae iurisdictionem praebet. Verum haec assertio reipsa est solius *Roncagliae*; nam *Wigandt* mere dicit, quod *moderna praxis id non improbat*. *Roncaglia* vero indisciplinae illius assertionis testes utique appellat *Card. De Lugo (De Euch. disp. 18. n. 50.)* et *Fagundez (De III. Praec. Eccl. lib. 1. c. 5. n. 9.)*. Sed enim horum neuter quidpiam habet de eiusmodi consuetudine constanti; uterque autem hoc unum dicit, interdictum illud, ne *Regulares in die Paschatis* Eucharistiam distribuunt, probabiliter intelligi posse solum de communionem, qua praecepto paschali fideles satisfaciunt, non autem de communionem, quae fiat ex devotione. Dixi autem *assertionem indisciplinae*, nam cum *DD.* illi facultatem distribuendi Eucharistiam die paschatis tribuant *Regularibus* tamquam *Constitutionibus pontificiis* non contrariam; nihil huc ea pertinent, quae de consuetudine iurisdictionem conferente *DD.* disputare solent.

Caeterum praedicta *Constitutionum Apostolicarum* interpretatio satis improbabilem se prodit. Nam cum *Summi Pontifices Regularibus* privilegium concesserunt, ut etiam tempore paschali, excepto tamen die Paschatis, Eucharistiam fidelibus possint distribuere, manifestum est, non eam datam fuisse facultatem, qua reliquis diebus praeter diem Paschatis fideles Eucharistiam a *Regularibus* accipientes praecepto paschali satisfacerent, sed permissum fuisse, ut communionem ex devotione possent accipere. Ergo exceptio *diei paschalis* pertinet ad communionem etiam ex mera devotione sumendam, non vero ad communionem, qua praecepto eccle-

siastico satisfiat. Et cum ita iam pluries hanc quaestionem definiaverit *S. Congregatio Concilii* (*Resolutiones* vid. apud *Benedictum XIV., De Synod. lib. 9. cap. 16. n. 3.*) haec in controversiam redire ulterius non debent.

Neque, ut id *Regulares* non possint, requiritur praeventens *Episcopi* prohibitio. Sane idem *Benedictus XIV. (De Syn. lib. 9. c. 16. n. 3.)* discrete memorat, in privilegio *Regularibus* quoad Eucharistiam ministrandam tributo a *Paulo IV.*, et *S. Pio V.*, excipi *expresse solam diem Paschatis resurrectionis dominicae*. Et infra subdit, quod *saepius Sacra Congregatio censuit, sola die solemnitate Paschatis absolute prohiberi Regulares, ne Eucharistiam in suis Ecclesiis porrigant secularibus etc.* Et rursus (*ibid. n. 5.*): *In Apostolicis privilegiis facultas fit Regularibus ministrandi suis Ecclesiis sacram Eucharistiam personis secularibus expresse et nominatim excepta die Paschatis Resurrectionis Domini*. Ergo, seposita quoque *Episcopi* prohibitionem, nequaquam licet *Regularibus* die Paschatis secularibus Eucharistiam porrigere; ex praemissis enim id iure superiore et generaliore, *Pontificio* nempe, manifeste cautum est. Enimvero si *Regularibus* fas non est Eucharistiam die Paschatis secularibus distribuere, tum quia privilegia ipsis quoad huius sacramenti administrationem concessa hunc diem expresse excipiunt, tum quia *Apostolicae Constitutiones* Eucharistiae per eam diem administrationem discrete ipsis interdiciunt, tum denique quia per multiplicia *S. Congregationis* Decreta huius administrationis interdictum declaratum et iterato confirmatum est, satis profecto liquet, hoc ipsum non esse ullatenus repetendum ab aliqua, quae supponatur, *Episcopi* prohibitionem.

aliis Ecclesiis, nisi de licentia saltem praesumpta *Parochorum*, aut *Superiorum*. 3º Nec, excepto necessitatis casu, extra Ecclesias in periculo mortis, nisi de licentia expressa *Parochorum*. Si autem facere id praesumant, excommunicationem latae sententiae incurrunt ex *Const. Apost. Sed. Romano Pontifici reservatam*. — *Elbel, n. 57.* — *Lugo, etc.* — *S. Lig. n. 240.*

ARTICULUS II. — DE OBLIGATIONE EUCHARISTIAM DISPENSANDI.

102. **Principia.** — I. *Parochus* seu quisvis *Sacerdos* habens curam animarum, tenetur ex iustitia Eucharistiam subditis ministrare non solum in Paschate et in morte, sed etiam quoties rationabiliter petunt, seclusa tamen legitimi impedimenti causa. Ratio est, quia ad *Parochum* spectat ex quasi contractu providere, non solum ut fideles adimpleant praecepta, sed etiam ut non careant praesidiis, quae profectui spirituali valde prosunt. — *S. Lig. Hom. apost. n. 8.*

II. *Sacerdos* quilibet, sive secularis sive regularis, tenetur, deficiente *Parocho*, Eucharistiam morituro ministrare; secus in aliis casibus. Ratio *primi* est, quia quilibet ex charitate tenetur proximo suo in tanta extremitate constituto per hoc salutare et efficacissimum remedium succurrere. Ratio *secundi* patet. Nulla enim intervenit obligatio, sive ex iustitia, cum nullus sit contractus, sive ex charitate, cum non supponatur adesse casus necessitatis.

103. **Quaesita.** — **QUAER.** 1º *An Parochus teneatur etiam investigare infirmos Eucharistiam non petentes, ut eam ipsis ministret?*

Resp. Affirm., saltem si sint in gravi mortis periculo. Ratio est, quia officium est boni *Pastoris* curare, ut ovibus suis in tanto periculo constitutis tam salutare remedium suppeditetur. Colligitur praeterea ex *Iure canonico, Tit. de celebratione Missarum.*

QUAER. 2º *An Parochus teneatur per seipsum Eucharistiam subditis ministrare?*

Resp. Neg. Sufficit enim, si provideat, ut quisquis *opportune* petit,

At enim dices: 1º *Nonne Benedictus XIV. (De Syn. l. c. n. 5.)* haec habet: *Nullus autem Regularium querimoniae esset locus, si Episcopus illis interdiceret, ne solemnem Resurrectionis die ulli secularium sacram Eucharistiam audeant ministrare?* 2º *Nonne decretum S. Congregationis 9. Jul. an. 1644.* dicit, *posse (Episcopos) iisdem (Regularibus) prohibere, ut personis secularibus die Paschatis non administrent dictum Eucharistiae Sacramentum?*

Resp. Conc. Antec.; Neg. Consequentiam. Utique nullus *Regularium* querelis superesset locus, quippe qui nosse debent, Eucharistiae administrationem tot *Apostolicis* sanctionibus ea die sibi esse interdictam. Itemque posset utique *Episcopus* exigere et urgere, ut quod tot *Decretis Apostolicis* sancitum est, executioni mandetur. At non inde sequitur, *Regularibus* Eucharistiae administrationem licere, si nulla *Episcopi* prohibitio intercesserit.

aut indiget, eadem non fraudetur. Potest igitur obligationem etiam per alios adimplere. Attamen praecavere debet, ne videatur otiosus et incuriosus, si munia sua habitualiter per alios adimpleat.

QUAER. 3° *An graviter peccet Parochus, quoties Eucharistiam denegat rationabiliter petenti?*

Resp. Neg. Si enim raro id faciat, v. gr. erga unum aut alterum, secluso scandalo aut gravi petentis contristatione, non peccabit nisi venialiter. Ratio est, quia nec gravis iniuria, nec grave damnum sic inferitur, et si adsit damnum, illud facile reparari potest. — *Ita omnes.* — *Recolle dicta de Sacramentis in genere, n. 27.*

QUAER. 4° *An Parochus teneatur Eucharistiam, etiam cum vitae periculo, ministrare, v. gr. tempore pestis vel morbi contagiosi?*

Resp. Neg. valde probabiliter cum S. Lig. n. 233. — *Vide dicta n. 25.* — Affirmant tamen quidam innixi doctrinae Benedicti XIV. de *Syn. dioec.* l. 13. c. 19.

104. — *QUAER. 5° Quandonam Parochus censeatur excusari ab Eucharistia subditis petentibus ministranda?*

Resp. Legitime excusatur, 1° quando subditi ob aliquas circumstantias non rationabiliter petunt, v. gr. si petant ante Missam, quando facile possunt expectare etc.; 2° si ipse parochus ob infirmitatem, aliasve occupationes necessarias impeditus sit, etc. Attamen caute agendum est, quia in his fideles facile possunt scandalum accipere, et a Sacramentis saepius recipiendis arceri. — *Ita omnes.*

ARTICULUS III.

DE REQUISITIS AD LICITAM SANCTAE EUCHARISTIAE DISPENSATIONEM.

105. **Principia.** — I. Praeter iurisdictionem (6), requiritur ut Minister sit liber ab omni excommunicatione, interdicto et suspensione a Sacris; secus enim graviter peccaret, et irregularitatem contraheret.

II. Requiritur, ut Minister sit in statu gratiae, quia augustissimum et sanctissimum Christi Corpus impuris manibus tractari non debet. Unde toties peccat Sacerdos, quoties reus peccati mortalis Communionem distribuit, licet probabiliter non tot peccata committat, quot sunt personae in eadem distributione Eucharistiae communicantes. — S. Lig. n. 30. et seq. — Excusant tamen a gravi peccato gravissimi Theologi, v. g. Lugo, de *Sacramentis*, D. 8. n. 155. et alii apud S. Ligorium, lib. 6. n. 35.

(6) Iam advertimus (sup. in not. ad n. 100.), consuetudinem invaluisse, ut quisvis sacerdos in quavis ecclesia missam

celebrans, Eucharistiam petentibus ministrare possit.

III. Requiritur, ut Minister Eucharistiam distribuatur ritu Ecclesiae consueto. Hinc generatim loquendo, omittenda est huius Sacramenti administratio, quando more a *Ritu Romano* vel loci consuetudine praescripto fieri nequit. — Vide S. Lig. n. 241. et seq.

106. **Resolves.** — 1° Minister Eucharistiae cum magna reverentia tractare debet augustissimum hoc sacramentum, quo praesente venerantes tremunt Potestates, et supplex adorat tota Curia caelestis. Sed non satis est, ut Sacerdos digne et devote sanctam Eucharistiam tangat, et fidelibus ministret; si enim Parochus sit, aut eius adiutor, ad ipsum spectat curare, ut asservetur in loco honesto, seu in tabernaculo decenti. Omissio notabilis curae ad hoc debitae facile mortalis evadere potest. — Elbel, n. 76. — S. Lig. *Hom. apost.* n. 81. et alii omnes.

2° Eucharistia non est ministranda nisi cum habitu decenti, id est cum stola, superpelliceo et lumine.

3° Iuxta communem sententiam peccat graviter, qui extra casum necessitatis distribuit Communionem sine ulla veste sacra; quia hoc est valde indecens et contra grave praeceptum Ecclesiae. — S. Lig. n. 241. Si tamen sola stola omittatur, videtur pluribus et gravibus Theologis esse tantum veniale, quod sat probabile videtur. — S. Lig. *ibid.*

4° Veniale tantum reputatur ministrare Eucharistiam sine lumine, vel sine praemissa solita confessione, *Confiteor*, etc. — *Ita communiter cum S. Lig. n. 241.* — Similiter veniale tantum habetur Eucharistiam transferre sine vestibus sacris, de loco ad locum, v. gr. de altari ad aliud. — Reuter, n. 168. — Mazzotta.

107. **Quaesita.** — *QUAER. 1° An Sacerdos laborans infirmitate in pollice et indice, Eucharistiam aliis digitis ministrare possit?*

Resp. Negandum videtur, saltem *probabilius*, secluso casu gravissimae necessitatis (7). Ita S. Lig. n. 244. — Ratio est, quia licet tota manus sit consecrata, attamen index et pollex ex ritu Ecclesiae ad hoc munus exercendum specialiter sunt destinati.

QUAER. 2° Quid faciendum, si Hostia in terram decidat?

Resp. Locus, in quem sancta Hostia decidit, statim tegendus est aliqua re munda, et postea abluendus. Si cadat in mappam, seu linteolum, quo manus communicantis obteguntur, locus signandus est, et postea pari

(7) Paulo severius exigi heic videtur necessitas *gravissima*. De hac re ita scribit La Croix (lib. 6. p. 1. n. 480.): *Probabile est, sacerdotem licite distribuere Communionem posterioribus digitis, si nequeat primis ob chiragram vel aliud impedimentum, uti habent To-*

letus, Arriaga, Leander, alique cum Gobat... Quia licet soli primi digiti inungantur, tamen tota manus videtur consecrata; hinc infert Gobat, sacerdotem peccaturum tantum venialiter, qui sine causa digitis ultimis tangeret hostiam.

modo abluendus. Ita Rubrica, quae tamen iuxta communem sententiam non obligat sub gravi; graviter tamen obligaret ad abluendum locum, in quem decidissent sacrae species vini, quippe iste inibitur; non est tamen opus eas comburere (8). S. Lig. n. 250. — Lacroix, n. 484.

QUAER. 3° *Quid faciendum, si Hostia decidat in vultum, barbam, aut vestes communicantis?*

Resp. In praefatis casibus omittenda est purificatio; quia melius est vitare admirationem, turbationem aut offensionem populi, quam servare Rubricam, sub levi tantum obligantem. S. Lig. n. 250., et alii communiter.

QUAER. 4° *Quid faciendum, si Hostia decidat in sinum vel intra vestes mulieris?*

Resp. Ipsa mulier Hostiam extrahere debet, et porrigere Sacerdoti, a quo deinde illam in os recipiat. — Sic Bened. XIV. *de Sacrificio Missae*, sect. 2. n. 176. Digiti vero mulieris abluantur, et ablutio in piscinam deiiciatur. Si mulier nequeat facile Hostiam ibidem extrahere, seorsim recedat, v. gr. in aliquod sacellum, vel in sacristiam, etc. (*)

108. — QAER. 5° *Qua hora Communio dispensari possit?*

Resp. Regulariter ministrari debet horis, quibus Missam sive ex consuetudine, sive ex peculiari Indulto celebrare licet. At communiter cum S. Lig. docetur, posse ministrari qualibet hora diei; excepta tamen parte diei extrema, idest sub noctem. Ratio est, quia de hac re nulla extat prohibitio (S. Lig. lib. VI. n. 252.). (**). — Nec obstat Decretum S. C. Rituum datum mense Dec. 1816, permittens administrationem Communionis a tempore ad tempus quo in qualibet Ecclesia Missae celebrantur in die magni concursus. Decretum enim illud non est exclusivum, cum S. C. responsum dederit iuxta postulatum, in quo agebatur praecise de die magni concursus ad Indulgentiam plenariam seu Iubilaeum lucrandum.

(8) Postrema ista verba: *Non est opus eas comburere*, licet desumpta e S. Alphonso (lib. 6. n. 250.), non desinunt esse obscura. Ad quid enim spectat vox, *eas*? Clarius itaque apud La Croix (lib. 6. p. 1. n. 484.), quem S. Alphonsus haec allegat: *Addit Pasqualigus, non esse opus comburi hoc, in quod sacer sanguis inciderit, sed satis esse ablu.*

(*) Missionarii consuluerunt s. C. P. F., an permitti possit hoc: persecutionis tempore, ut fidei confessores ad mortem propter fidem damnati et quibus in carcere

defertur occulte ss. Euch. sacram., possint illud accipere suis manibus et sese occulte communicare, ne sacerdos illos more ordinario communicans cognoscatur et deprehendatur. Respondit s. C. « affirmative, dummodo nulli irreverentiae alterive periculo tantum sacramentum exponatur ». 10. Aug. 1841.

(**) Idem s. Alph. ibid. monet, aliquos, nempe Palaum, Coninck, Sa, Suarez, docere, quod accedente aliqua speciali causa, liceat etiam sub vesperis ministrare Eucharistiam, idque ait videri probabile.

Addendum haec est, ex decreto S. Congr. Rituum anno 1641., dandum non esse Communionem in Missa Nativitatis Domini, quae media nocte celebratur. Apud S. Lig. ibid. Attamen facultas id permittendi quandoque ex privilegio conceditur; et nuperrime nonnullis Galliae Episcopis concessum est ea lege, ut nullum scandali periculum adsit.

109. — QAER. 6° *An Communio extra Missam dari possit?*

Resp. Danda est, generatim loquendo, in quantum fieri potest post Communionem Sacerdotis. Sic ex Rit. Rom. (9). Ex usu tamen recepto facile dari potest Communio ante vel post Missam, vel etiam alio quovis tempore, quo Missa celebrari potest, ut supra dictum est. Imo ubi est magna communicantium affluentia, expedit differre Communionem ad absolutum Sacrificium, ne qui Missae adsistunt, diutius, quam par sit, in Ecclesia detineantur et taedio afficiantur. Facillime concedenda est Communio extra Missam infirmis, pueris, senibus, et iis omnibus qui, ob stomachi debilitatem, ieiunium protrahere nequeunt (10). Ita S. Lig. n. 249. cum aliis communiter post Benedict. XIV. *de Sacrificio Missae*, sect. 2. n. 162. — Imo ob hodiernam consuetudinem nullum modo existit praecceptum dandi Communionem intra Missam tantum. — Sic Billuart, diss. 7. art. 4. — Quinimo pro certo habendum est, ob consuetudinem, quae ubique invaluit, quaeque a Parochis abrogari non potest, nullum extare praecceptum, vi cuius Communio solum intra Missam distribui debeat. — Sic S. C. Rit. 7. Dec. 1844, in Ianuens.

110. — QAER. 7° *An Communio dari possit cum paramentis nigris immediate ante vel post Missam defunctorum? (11)*

Resp. 1° Post Missam dari potest, si Sacerdos nondum discesserit ab

(9) Rituale Romanum non tractat de communiione generatim ministranda, sed de distribuenda a sacerdote Missam celebrante. Et ad hanc dumtaxat spectant verba illa: *Communio autem populi intra Missam statim post Communionem sacerdotis celebrantis fieri debet (nisi quandoque ex rationabili causa post Missam sit facienda), cum orationes, quae in Missa post Communionem dicuntur, non solum ad sacerdotem, sed etiam ad alios communicantes spectent.* Alioquin enim idem Rituale priori loco praescribit modum, qui extra missam servandus est in Communiione impertienda.

(10) Adde et eos (plerique omnes autem hi sunt), qui domesticis aut curis aut ne-

gotiis pressi, ni quantocius expediantur, sacra mensa fraudari saepe cogentur.

(11) In praec. editione an 1866. advertimus, de huius, ac de sequentis quaestionis argumento egregium Commentarium scripsisse nuperrime R. D. Aloisium Marchesi Congreg. Mission. sacerdotem, et S. R. C. Consultorem; in quo allatis ac pari tum iudicio tum diligentia expensis, S. C., quae circumferuntur, decretis, concludendum censuit: *Non esse contra ritum, in Missis defunctorum cum paramentis nigris, Sacram Communionem fidelibus ministrare, etiam ex particulis praeconsecratis, extrahendo pyxidem e custodia. Posse etiam in paramentis nigris ministrari Communionem im-*

altari, in quo celebravit; tunc vero non dat benedictionem iis qui communicarunt. — *Ita ex Decreto S. R. C. confirmato a SS. D. N. Pio IX, 23. Jul. 1868.*

mediate post missam defunctorum; data autem gravi necessitate (putaverim, quando secus fideles carere sacra communione cogantur) etiam immediate ante eandem missam: in utroque tamen casu omittendam esse benedictionem. Missas vero defunctorum celebrandas esse omnino in paramentis nigris: adeo ut violacea adhiberi nequeant, nisi in casu quo die 2 Novembris SS. Eucharistiae Sacramentum publicae fidelium adorationi sit expositum pro solemni oratione quadraginta horarum: Sacram autem Rituum Congregationem ad haec rursus respondisse: Dilata.

Demum die 23. Jul. an. 1868. SS. D. N. PP. Pius IX. confirmavit Decretum sacrae Rituum Congregationis die 27. Jun. eiusd. an. 1868. editum, quo istis quaestionibus finis imponitur. Quod quidem Decretum eo libentius heic placet describere, quod totius quoque controversiae quandam historiam exhibeat. Sic porro se habet.

— Post liturgicas recentiores leges a summis Pontificibus Pio V., Clemente VIII., Paulo V., et Urbano VIII. conditas, gravis exarsit controversia inter Doctores et Rubricistas: « An in Missis defunctorum aperiri possit tabernaculum ad Fideles pane eucharistico reficiendos. » Sacrorum Rituum Congregatio prima vice interrogata, in una Albingaunen. 24. Julii 1863., ad IV. respondit: « Non esse contra ritum ministrare communionem in Missa de Requiem, vel post illam cum paramentis nigris, omissa benedictione, si administraretur post missam. » Verum controversia nondum composita identidem sacra Rituum Congregatio peculiaribus in casibus responsa dedit, quin unquam ad generale Decretum deveniret. Interea ex nonnullorum doctorum placitis, tum per-

vasit opinio, posse nempe fidelibus sanctam Eucharistiam ministrari particulis tantum in Missa pro defunctis consecratis; tum in aliquibus locis mos invaluit missas defunctorum celebrandi in paramentis violaceis, ut non solum intra Missam, sed etiam ante vel post eandem pietati fidelium sacra Eucharistia refici cupientium satisfaceret. Quapropter Episcopis praesertim sacrorum Rituum Congregationem saepissime rogantibus ut per generale Decretum quid hac in re faciendum sit statueret, sacra eadem Congregatio die 12. Aprilis anni 1823. in una Panormitana edixit ut gravis haec quaestio *videretur peculiariter et ex Officio*. Quod iterum obtinuit anno 1837. in una Mutinen. ubi ad III. Dubium: « An mos qui perdurat adhuc communicandi in Missis defunctorum cum particulis praeconsecratis, possit permitti, vel etc. » responsum est: *Dilata et servetur rescriptum in Panormitana 12. Aprilis 1823.* Nihilominus ob temporum ac rerum circumstantias isthaec peculiaris negotii huiusmodi salebrosi disquisitio ad aetatem usque nostram dilata fuit; siquidem in Conventu die 16. Septembris anni 1865. collecto cum ageretur de usu coloris violacei in Missis defunctorum in altari ubi sanctissimum Eucharistiae Sacramentum asservatur, responsum fuit tertio: « Dilata, et repropnatur una cum alio dubio, an Sacerdos possit aperire ciborium ad communicandos fideles cum paramentis nigris. » Tandem novis supervenientibus sacrorum Antistitum precibus die 3. Martii anni 1866., in Ordinariis sacrorum Rituum Congregationis Comitibus propositum fuit Dubium una cum sententia quam ex officio aperuit alter e Consultoribus: « An sacerdos possit aperire ciborium ad communicandos fideles in paramentis nigris? » Verum

Resp. 2º Iuxta idem Decretum dari potest Communio etiam ante missam, si adsit rationabilis causa, omissa tamen benedictione. Causa autem rationabilis nunquam non adest, si qui communionem tunc petant. Ut plurimum enim contingit quosdam inter petentes adesse, qui secus aut sine Communionem discederent, aut, diutius immorando, haud leve sive in rebus domesticis, sive in gerendis negotiis incommodum necessario subirent.

QUAER. 8º *An Communio dari possit cum paramentis nigris INTRA MISSAM DE REQUIEM?*

Resp. Affirm., tum si Communio detur cum solis Hostiis in eadem Missa consecratis, tum si detur ex praeconsecratis, quae in tabernaculo asservantur. Ita S. R. C. Decretum sup. citatum.

111. — QUAER. 9º *An possit dari Communio cum paramentis violaceis, etiam ante vel post Missam?*

Resp. Controverti de hac quaestione diu potuit praesertim propter Responsum, quod ferebatur, S. Rit. Congr. in causa *Oritana* (mendose apud S. Alphonsum lib. 6. n. 249. dub. 2. legitur *Pritana*) an. 1670. Verum et hoc dubium sustulit S. Congregationis praedictum decretum,

E.mi et R.mi Patres Cardinales responderunt: *Dilata, et scribat alter Consultor, nec non Assessor, reassumptis omnibus ad rem facientibus; habita praesertim ratione relate ad opportunitatem.* Typis traditis communicatisque hisce sententiis tum R.mi Assessoris tum alterius ex apostolicarum Caeremoniarum Magistris specialiter deputati, sacrorum Rituum Congregatio in Ordinario Coetu hodierna die ad Vaticanum coadunata est: ubi E.mus et R.mus D. Cardinalis Nicolaus Clarelli-Paracciani loco et vice E.mi et R.mi Cardinalis Constantini Patrizi Praefecti absentis idem proposuit Dubium, et E.mi ac R.mi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, re mature accurateque perpensa etiam quoad opportunitatem responderunt: *Affirmative, seu posse in Missis defunctorum, cum paramentis nigris, sacram communionem fidelibus ministrari etiam ex particulis praeconsecratis, extrahendo pyxidem a tabernaculo. Posse item in*

paramentis nigris ministrari communionem immediate post Missam defunctorum; data autem rationabili causa, immediate quoque ante eandem Missam; in utroque tamen casu omittendam esse benedictionem. Missas vero defunctorum celebrandas esse omnino in paramentis nigris; adeo ut violacea adhiberi nequeant, nisi in casu quo die 2 Novembris Sanctissimae Eucharistiae Sacramentum publicae fidelium adorationi sit expositum pro solemni Oratione Quadraginta Horarum, prout cautum est in Decreto sacrae huius Congregationis die 16. Septembris anni 1801. Et ita decreverunt, ac ubique locorum, si Sanctissimo Domino Nostro placuerit, servari mandarunt die 27. Iunii 1868.

Facta autem per me Secretarium Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae IX. relatione, Sanctitas Sua Decretum sacrae Congregationis approbavit et confirmavit die 23. Iulii anni eiusdem. —